

ленъ слѣдователно за обществото, дѣто той живѣяше; а ако не имъ е бивало възможно да го обвинятъ и наклеветятъ предъ турската власть като „възстанникъ“ противъ турското царство, тѣ моляха съ общообвинителни прошенія (махзари) турското Правителство: поне да се исплди отъ градъ-тъ или градецъ-тъ, дѣто живѣяше такъвъ „злосторникъ;“ да се испрати на заточеніе въ Азія, или ако можяха да му прикачатъ и грозното име „възстанникъ,“ да го даже и убѣсятъ . . . Такивато примѣри има много, и ніе ще приведемъ по-долу нѣколко отъ тѣхъ. Същото испатихми и ніе въ 1857 година; и — малко бѣ останало да ни испратятъ въ Азія, или — да ни убѣсятъ. За това тоже по-долу пространно ще разкажимъ. Таково бѣше положеніето на злочестото ни Отечество въ продълженіето на цѣли почти 500 години! Българскія народъ бѣше се почти преобърналъ подъ удушителнія натискъ на двойното му заробване и свѣтско-физически, и духовно-умствено, на едно стадо отъ животни..... —

Какво можяше слѣдователно да се очаква отъ такъвъ единъ съвсѣмъ отпадналъ духомъ народъ? — нищо повече, освенъ едно вѣчно робуване на Турцитѣ и на грцкитѣ Патрици, Владици и духовници; или пжкъ да се произведе между тоя, тѣй дълбоко заспалъ народъ, едно силно потрясеніе и единъ силенъ, и може бы опасенъ превратъ, който впрочемъ да можи да стресни дълбоко — заспалитѣ и въ най-голѣмата простота и сиромашія потънали Българи; и слѣдъ това, да се почне малко по малко великото дѣло за свършенното му освобожденіе отъ двойното му робство. Но най мжчното бѣше да се рѣши: кое трѣбаше по-напредъ да се предприемни? Освобожденіето на Българскія народъ отъ турската свѣтска власть ли, или освобожденіето му отъ духовната власть на грцката Патриаршія и отъ грцкитѣ Владици? — За да се рѣши тоя вопросъ, ставаха много препирни и разискванія, но не толкова въ самата страждуща България, колкото въ другитѣ сѣсѣдни ней държави, въ които живѣяха Българи, каквото въ Россія,